

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilvántartás szerint 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.
Felelős szerkesztő: Dr. BOCZ SOMA
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.”

Megjelenik minden vasárnap.
Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatkak vissza

A külföldi bizalmatlanság.

A győző államok sorában egyetlen állam sem került ki olyan nagy szerencsével és területileg úgy megnagyobbodva a világháború vérzivatarából, mint Románia, s mégis, a békének nyolcadik évében, egyetlen állam nincs Európában, amelyik olyan gazdasági válságban és nyomorúságosan konszolidálatlan létben élne a maga állami életét, mint Románia.

Amikor megkezdődött a belső konszolidációs munka s amikor az államférfiak vették át a hadvezérektől a politikai hatalmat a Sors kegyetlen rendelése folytán, a liberális gazdasági és pénzügypolitika olyan tarthatatlan teóriákra építette fel pénzügyi, gazdasági és konszolidációs programját, hogy ebbe a teóriába csaknem belepusztul a győző ország. A liberális pénzügyminiszter nem akarta belátni azt, hogy a területében háromszorosára megnagyobbodott országnak első sorban jó valutára és sok pénzre van szüksége. Fanatikus csökönységgel nem akart tudni arról, hogy Románia a maga erejéből nem képes a pénzügyi és gazdasági válságból kievickélni s hallani sem akart arról, hogy az egyetlen lehetséges uton és módon: a külföldi nagy kölcsön megvalósításával, állítsa helyre a megbomlott gazdasági és pénzügyi egyensúlyt. A liberális struc-politikának a legnagyobb bűne, — ami szinte helyrehozhatatlan, ennél fogva megbocsáthatatlan, — az: hogy az országot a rosszul fizető adós államok sorába süllyesztette. A pénzügyminiszter idióta monomániával a maga teóriáján lovagolt állandóan s nem akarta a régi agósságokat és azok kamatait pontosan törleszteni. A külföldi nagy tőke kezdett bizalmatlankodni Romániával szemben s Bratianu Vintila nem mérlegelte ennek a bizalmatlanságnak kiszámíthatatlan horderejét, sőt a csökönös teoretikusok ágaló büszkeségével ilyen kijelentéseket tett: „nincs szükségünk a külföld segítségére, mert megélünk a magunk erejéből is emberségesen!” Ezért izolálódunk a külföldi tőkével szemben teljesen a magunk erején sántikálva és lehetetlen vedvámokkal agyon támogatva úgy, hogy a külföldi tőke mosolyogva szemlélhette a híres liberális teória végkifejlését, azt t. i., hogyan fulladhat meg egy ország a saját zsirjában?! De a baj az egész nevetséges látványosságon kívül, csak akkor érezte igazán szomorú és végzetes következményeit, mikor a teóriák pénzügyi-

nisztere — látva, hogy kátyuba juttatta az országot, — revízió alá vette egész teóriáját s feladva a csökönös elzárkózás, magunkra támaszkodás tarthatlan elveit, tapogató csápjaival kezdte a külföldi tőkét kerülgetni, csalogatni, édesgetni Romániába. A tapogató csápok szemben találták magukat a legkeményebb akadállyal: a bizalmatlansággal.

Ezt a bizalmatlanságot nem a kisebbségek csinálták. Hiszen saját magunkon harrakirit mi nem vagyunk esztelenek elkövetni. Ezt a pénzügyminiszter bogaras teóriája okozta. Nevezetesen: Vintila kiszámította, hogy mennyi milliárdot fog az ország megtakarítani, ha a külföldi adósságok törlesztési és fizetési dátumait kitolja arra az időre, mikor sikerülni fog neki a leu zürichi 3 centimes jegyzését felszökötteni 40, vagy 50 centimesre. A pénzügyi revalorizációt deflációs politikával akarta megteremteni s a 22 milliárd forgalomban levő bankjegyből az állam számára lekötött 12 milliárdot s a tényleges forgalomban csak 10 milliárdot hagyott, holott az állam szükséglete egy maga 42 milliárdot veszen igénybe. Elvonta a forgalomból a bankjegyeknek 60%-át s ráadásul nem törlesztve pontosan a külföldi adósságokat, hagyta azok kamatait képzelhetetlenül szaporodni. A külföldi bizalmatlanság az ilyen esztelen pénzügyi manőverre a szaporodó kamatokkal együtt egyenes arányban nőtt és nő. A deflációs politika pénzsűke miatt a belföldi pénzforrások eldugultak s az uzsora-kamat hihetetlen magasra nőtt. Az ipari és gazdasági élet csaknem a teljes csőd szélére jutott s a külföldi hiteleket a román gazdasági piactól a külföld teljesen megvonta, vagy a legdrágóbb szigorral behajtatta azokat. A csődökben, bukásokban Románia vezet az egész világon páratlan rekorddal. A hitel-krisis s ezzel együtt az általános leépítési-krisis után jött az adózási rendszer az „egy rókáról hat bőrt nyuzni” teória alapján s hirdethet fellebbezési inkuizitorikus eljárásaival maga az állam is sietett agyon rugni a vonagló ipart és kereskedelmet.

Ilyen áldatlan és nyomasztó helyzetben csinálta meg Vintila a pálfordulást. Most már kéne, mert muszáj, a külföldi kölcsön. De . . . ott a nagyváradi eset; ott a zsidó-temetők feladása; ott az amerikai bizottság jelentése a kisebbségek elnyomásáról; ott a Reuter-ügynökség általi hivatalos diszcreditalása a „Rador” ügynökségnek; ott a külföldi törlesztetlen adós-

ság; ott a híres vámeljárás és executió; ott a vasutak és közlekedési eszközök mizerabilis állapota; ott a belpolitikai zavarok, pártviszályok; ott az immár rendszeresített statáriális állapot az egész országban, — egyszóval ott a konszolidáció teljes hiánya az egész vonalon! A teória ide vezetett, a lehetetlen hatalomvágy ide sodorta az országot. Nincs bizalom, nincs hitel!

Hogy mi lesz velünk: azt az Isten tudná csak megmondani, de hogy Romániának az 1928. év lesz a legnehezebb, legválságosabb esztendeje: az bizonyos. Továbbá az is egészen bizonyos, hogy a mindenünnen reánk meredő bizalmatlanságot Vintila teoretikus egyénisége és a hatalomhoz görcsösen ragaszkodó pártja nem fogják tudni legyőzni.

Ezért kell okvetlen letűnniök a közélet porondjáról. G. F.

Ezután csak 20-án fizetik ki a köztisztviselőket.

Január elsejével legszigorubb rendelkezés intézkedik aziránt, hogy ezután a köztisztviselők fizetését ne a hónap első napján, hanem csak 20-án utalványozzák ki, mert gyakran megtörtént az utóbbi időben, hogy egyes tisztviselők fizetésük felvétele után elhagyták hivatalukat. A mi törvényhozási módszerünk esztelenségében, mindenki által törvényt magyarázó és törvényeket módosító rendelkezések összevisszaságában meg sem csodáljuk ezt az újabb intézkedést, amely a szerencsétlen köztisztviselő éhbérén végzi el a maga óvintézkedő munkáját. Ki törődött ezen zseniális rendelkezés megszerkesztésénél például azzal, hogy létezik egy lakbértörvény, amely szerint, ha a hónap elsejének déli 12 órájáig a lakbér ki nem fizetetik, akkor a lakásból irgalmatlanul kidobatik a földi halandó még akkor is, ha az köztisztviselő. Honnan szerezzen a hónap elején pénzt a köztisztviselő, ha fizetése a legszigorubbán csak 20-án utalványozható, ismét egy intézkedés, amely semmi egyéb nem való, mint arra, hogy a fizetésből élni amugy sem tudó tisztviselőt rákényszerítse a korrupció utjaira. Mert a 20-án utalványozandó fizetésből elsején lakbért fizetni nehezen lehet. A háziurak pedig nem várnak. Maga ez az egész intézkedés különben világot vet arra a türethetetlen állapotra, melynek tarthatatlanságát a miniszter ur is kénytelen volt megérezní. Valamikor egy tisztviselőnek becsületese, állandó munkával kellett megszerezze a haladás feltételeit. Egy tisztviselő állásba való beolgozása olyan szeplőtlen multnak és állandó jellegű, produktív munkának felmutatását kívánta meg, amely kizárta később az elsejei fizetéssel való meglógás elleni óvintézkedé-

sek szükségét. Valaki nem lehetett ma vármegyei iktató, hólnap főszogabiró, azután állomásfőnök, majd rendőrfőkapitány, vagy liceumi igazgató; a hónap elsejétől 20-ig minden közigazgatási vagy más méltóságon nem lehetett végigcikázni az ország egyik szegletétől a másikig. A tisztviselők állandóak voltak, akiket a tisztességes fizetés kötött s akik megélhetést jelentő nyugdíjaik reményében egyazon helyen becsületes, tisztességes munkában igyekeztek a társadalom becsülését megszerezni. Tessék ezen az alapon felépíteni az ország gerincének, a tisztviselői karnak jövőjét. Tisztviselő csak megfelelő képzettséggel, megbízhatósággal és alulról indult becsületes mulittal lehessen a polgárokból. Ezek a tisztviselők azután elsejei fizetésüket nem fogják minden hónapban más méltóságokban felszedni az állam kárára.

A róm. kath. leányok műsoros-estélye.

Lányok rendezték, de az erősebb nem udvariasságból átvette a rendezők gondját s szép lányok helyett kevésbé szép férfiak kalauzolták nagy figyelemmel a termet teljesen megtöltő közönséget, helyére. A közönség rendes szokása szerint lassan gyülekezett ama fontosságának tudatában, hogy nélküle ugy sincs előadás.

Végre egy jó órányi várakozás után beszaladtak a legkésőbbben jövők is s Faragó Endre főgondnok ur a függöny elé léphetett, hogy szellemes konferálásával bevezesse az előadást, melynek főtitizt. Pater Constantin mellett kétségtelenül Ő volt a főmozgató lelke és legnagyobb vonzóereje.

Az alig pár heti multra visszatekintő vegyeskar a „Vig vadászok“ pattogó ütemei pompás előadásával igazolta ujjászervezőjének és vezetőjének: Pater Constantinnak hozzáértését s meleg szeretetét, mellyel a művészi szépnak szolgálatára felajánlotta tehetségét.

Szlatky János ur bár indiszpozícióval küzdött, — különösen előadásának második felében, — szép sikerrel adott elő magyar dalokat és kuplékat.

„Eine, die nich heiraten will“ c. bájos vígjáték hét bakfis szereplője, az első szinpadai kísérlet lázával küzdve, nagyon ügyesen s kedvssen játszva érdemelte ki a közönség tetszését.

Lienertné urasszony kiforrott énektudása, gazdag hanganyaga, művészi előadása, Kinnich Gerda decens zongorakiséréte mellett, csak újabb stációja volt eddigi nagy sikereinek s a közönség oszthatatlan tetszésének.

A citera, hegedű és gitár triója ujszerűségével hatott s az előadók: Hirsch katonai karmester, a felesége és ifj. Detz urak tudása elsőrangú művészettel párosította s hozta összhangba e három hangszert.

Az estély zárószáma a „Lakodalm“ c. bohózat volt. Régi és új szereplők tudásuk legjavával a közönség folyton feltörő kacagása közepette játszották meg szerepeiket. Ki kell emelnünk Faragó Endre alakítását, ki komikus szerepének minden tréfás furcsaságát igazi tehetséggel domborította ki. A kis ifj. Kozák Lajos lámpaláz nélkül, pompás rutinnal mozgott a nagyok között, élénk derűtiséget kelteve.

Lupunk terjedelme nem engedi meg, hogy régi mintára teljes egészében közöljük a szereplők hosszú névsorát, eltekintve attól, hogy csak ismétlésekbe bocsátkoznánk, tekintve a hosszú farsangot s a már lezajlott műkedvelő előadásokat, melyeknek során különösen a régiokról s azok tudásáról már nem egyszer ugyanis beszámoltunk. Elismerés illeti va-

lamennyit, hiszen mindnyájan a közért hoztak és fognak hozni külön-külön alig meghálálható áldozatot.

A közönség egyöntetű meglepedése, az előadást követő kitünő jóhangulat s a bizonyára kielégítő anyagi siker honorálja a rendezők nagy és fáradságos munkáját.

Mi a spiritizmus?

(Felelet egy érdeklődőnek.)

I.

Nagyságos Asszonyom!

Érdeklődő soraira, melyekben felvilágosítást kér az occult kérdések napjainkban divatos problémáira, elhatároztam, hogy a nyilvánosság előtt fogok megfelelni olyan tárgyilagossággal és részletességgel, mint ahogy a nagyon szétágazó problema azt megköveteli. Célom is van e nyilvánosság előtti fellépésével a nagyon aktuális kérdésnek, mert úgy látom, hogy kis városunk nagyobb rétege érdekelve van aktív vagy passív ebben a kérdésben és úgy tapasztalom, hogy az a nagy divatáramlat, mely a háboru utáni kedvező klimában mindenfelé oly sokakat hódította meg a spiritizmus tanainak, Szászvároson — az összeroppanó és félbemaradt existenciák klasszikus hazájában — felette nagy bőséggel tereli a megnyugvást kereső lelkeket a lelki ál-pótlékok misztikus tájékai felé.

Mindenek előtt leszögzem azt a tényt, hogy misztikus és occult kérdésekkel ma az egész világ igen élénken és nagy arányokban foglalkozik. Ez természetes visszahatása annak az átkos korszellemnek, amelyik a maga materialista és pozitivistá felfogásával teljesen elfordította az emberek nagy átlagának tekintetét a spirituális dolgokról s utálatos önző és hasznossági célok elérésére, majd a legáltalibb ösztönös élvezet teljes kiélésére nevelte rá az emberiséget, hogy a legförtelmebb vérontásban a világháboru infernalis károkozta be a maga rettenetes romboló munkáját. A materializmus, az imperiálizmus és száz meg száz förtelmes „izmus“ a bolsevizmuson végződve — tiporta, öldökölte a szellemvilág az erkölcsi világ áldott életcsirait s a legfőbb értéket: az emberi életet is olyan semmibe vette, mint valami értéktelen hulladék masszát s ángroba liferálta az ágyuk torkába a gyönyörű jövőre, boldogságra teremtett ember testvéreket.

Nemcsoda, ha az emberek utálatlaltal és förtelmelemmel fordulnak el attól a materialista és haedonista világtól, amelyik valósággal megbontotta az egyensúlyt a komolyabb, de mégis elég lelki ruganyossággal nem rendelkező exaltált, vagy extázisra hajlamos lelkekben.

Nagyságos Asszonyom!

A lelki egyensúlyozottság kérdésével már benne is vagyunk a spiritizmus labirintusában. És e labirintusból nem is lehetne reményünk a kivergődésre, ha nem volna valami vékonyka Ariadne — fonaiunk, amellyel kivezetethetnők magunkat a misztikusan öszszegabalyadó sötét tárnák utvesztőiből. Ez a fonál: a mi öntudatunk! Ez az öntudat megmutatja nekünk azt, hogy milyen rettenetes nagy sötétség veszen körül bennünket mindenfelől s megtanít arra, hogy rajta kívül mennyi más valóság van még bennünk az u. n. tudatalatti világban. A tudatalatti világ foglalja el nagy részben a lelki világ tartalmát, tehát az ami lelkünknek egyik fele és pedig a nagyobbik féltékéje. A lélek tehát — már az eddigiekből is következtetve — nem csupán tudatos, hanem nagy részt tudattalan is. Az amit tudatalatti világnak nevezünk, nem egy tőlünk idegen valóság, nem

külső és más reálitás, hanem saját lényünk nagyobbik része, amely láthatatlan és megfoghatatlan gyökereivel kapaszkodik a tárgyi valóságba és azokat átalakítva, különös kép és fogalom kapcsolásokban gyömszőli az öntudat küszöbe alá, hogy alkalom adtán és megfelelő módon a tudatba hozza. Van tehát egy tudatalatti világ bennünk melyről nem tud tudattal a mi öntudatunk. Hogy öntudatunk tudomást vegyen róla, ehhez bizonyos lelki állapot szükséges.

De a tudatalatti világgal minden megfelfedhetlent nem magyarázhatunk meg és az occult jelenségeknek igen nagy részét nem utalhatjuk át ide, hogy a magyarázatot kényelmesen megkerüljük. Mert van a tudatalatti kívül egy másik szféra is: a tudatfeletti, a magosabb kinyilatkoztatások, ihletések és indítások világa, mely az öntudattal szemben magosabb és szuverén. Ebből a világból ad kijelentéseket, ihletéseket a vallás és ez a tudatfeletti világ teszen minket erkölcsi lényekké.

Ha akár a tudatalatti, akár a tudatfeletti valóság nem normális lelki alkat és szervezetlen válik tudatossá, vagy akar tudatossá válni: akkor exaltált, vagy exaltikus jelenségekkel állunk szemben, melynek igen nagy köre foglalja le az u. n. spiritizmus, vagy occult jelenségek világát.

A mai divatos spiritizma tanítások nagy garral hirdetik, hogy a tudatfeletti világ megismerhető és ennek a tudatfeletti világnak egész ökonomiájáról úgy beszélnek, mint megismerhető szférikus birodalmáról, hol a fizikai világból vett analog fogalmak és képzetek szerint ezoténikus és asztrális organizmusok élnek és fejlődnek, vándorolnak, költözködnek, ugrabugrálnak és pajkoskodnak — sőt esznek, isznak is! Ezek a fantázia által kiszinezett meghatározások extatikus lelkek, meglátásai és észrevételei s már csak azért sem tárgyi valóságok, mert nem normális logikai uton kerültek a tudatba — delejes vagy extatikus állapotban, — hanem azért nem főleg, mert az öntudat a tudatfeletti világból csak nagyon keveset tud megismerni. Igaz az, hogy a véges, a végtelent nem képes magába venni. Ha a spiritizma mindent tudnak és látnak a tudatfeletti világból, akkor azt a balgaságot cselekszik, mit az Augustinus kis gyermeke, ki a tenger partján egy cserép csuporral töltögette a tenger vizét egy maga vájta gödörbe s mikor Augustinus megkérdezte tőle: mit csinálsz te gyermek? — büszkén felelte, hogy: „merem ki a tengert!“

Ilyen csacskahitű tengermerők a spiritizma is.

Mindenesetre hangoztatjuk s hisszük, sőt bizonyítjuk is — az energia magmaradási elvére támaszkodva — a lélek halhatatlanságát, egy magosabb szellemvilág létezését, a titokzatosan munkálkodó magosabb erők meglétét bennünk is és rajtuk kívül is, de, hogy ezek az erők materizálálnak magukat, hogy állandóan a sarkunkban legyenek s mint az Éva kigyója, hogy mardossák sarkainkat és hogy utánunk hordozzák a zindelyt, sőt, hogy mint demiurgoszok bennünket ne csak elgáncsoljanak, hanem sokszor meg is öljenek, mint bányarém, cyclon, földrengés stb. ezt a sok butaságot a teozófusoknak engedjük át. Variálják és delectálják ezekkel ők az occult társulatokat.

De, hogy nagy általánosságok előrebocsátása után, megismerkedjünk a spiritizma jelenségekkel: a trance állapotokkal, a médiumokkal, a seanceokkal, a hipnozissal, mesmerizmussal, delejességgel stb: igérem Nagy-

ságos asszonyomnak, hogy folytatni fogom fejtegetéseimet. Közölni fogok meglepő dolgokat és ráfogok mutatni a rendkívüliségek és csodálatos jelenségek egész halmazára, melyekkel szemben körülhatárolom a tudat szerepét.

Kezít csókolja szívélyes üdvözléssel:

Gergőy Adorján.

HIREK.

— A szászvárosi „Ref. Nőszövetség” f. évi január 29-én — vasárnap — este 6 órakor rendezi a kollegium imatermében, IV. vallásos-estélyét a következő sorrenddel: 1. Előfőhász. 2. A 235. éneket (rég könyvből 214. lap) éneklő a gyülekezet. 3. Szaval Hemmen Andrásné. 4. Felolvas Sinka Anna. 5. Két élőkép. I. Ószövetségi kivánság (Babiloni vizetek mellett), II. Újszövetségi teljesítés (Jézus és a gyermekek). Mindkettőhöz előnéket énekel és orgonán játszik Makkai Dániel, előismertetést olvas Sinka Anna. A képeket szemlélyesítik: Szász Árpád, Megyesy Mária, Németh Irén, Németh Ida, Balogh Róza és kis iskolás gyermekek. 6. A 179. éneket (rég könyvből 166 lap) éneklő a gyülekezet. Perselyadományok a rendezés költségeire és a szegények javára. Minden érdeklődőt bármely felekezettől, szeretettel hív meg — és a program követelménye szerint, pontos időben megjelenésre kér a rendezőség.

— **Megint új adómegterhelés** rug egyet a már gazdaságilag tönk szélére juttatott iparosainkon. Mi nem jutott eszébe az elvakult városi tanácsnak, ahol 330 iparost egy iparos sem képvisel s ha képvisel is, agyon képviseli. Példa erre az az új adó, mely meglepetésszerűleg jött hetivásárra kijáró iparosainkra. Neve: városi vám. Mi, 330 iparos azt kérdezzük a városi tanácstól, nem fizetünk-e mi városi adót, nem járunk-e hozzá minden közteher viseléséhez? s ha igen, akkor miért nem árusíthatjuk iparcikkeinket vámmentesen? Nem-e állott tanácstalanul a városi tanács, mikor ezt a határozatot meghozta, nem gondolt-e arra, hogy az a hetivásárra járó kisiparos legtöbb esetben egy leut sem árul és azt a 20—50 leut az otthon megszerzett leuból kell megfizetnie. Miért nem talált ki a városi tanács olyan adóment, melyhez ő is hozzá kell hogy járuljon, nemcsak az iparos. Mi ránk már ugyanis annyi adóterhet róttak mindenféle adókból, hogy már nem bírjuk és ha ez tovább így megy, be kell adjuk iparendélyeinket és be kell álljunk kontároknak, vagy egyéb nem közhasznú keresethez kell folyamodnunk, a mi becsületes polgárságunkkal nem egyezik. Egy iparos.

— **Nemes adomány.** Bodoczky Lajos 1000 leut adományozott a róm. kath. templom orgona alapja javára, mit ezuton is hálás köszönettel nyugtáz a róm. kath. egyházközség.

— Az „Obsitos” próbái nagyban folynak. A ref. dalarda vezetősége mindent eikövet, hogy a magyar operett-irodalom e kiváló alkotása minél tökéletesebb előadásban kerüljön február 4-én színre.

— **Hirdetmény.** Közhírré tétetik, hogy alulírott parancsnokság 1928. január 28. án d. e. 10 órakor a Cercul de Recrutare helységében zárt ajánlatu nyilvános árverést tart a bevonuló ujoncoknak füstölt szalonnával és egyéb élelmiszerekkel való ellátása céljából. Az összmenyiség cca 1000—1200 kg-ot tesz ki. Ajánlatok akár az egész mennyiségre, akár egy kisebb részre tehetők. Az ajánlattevők kötelesek az ajánlati letevésekor akár az adóhivatal által kiállított 10.000 leuról szóló nyug-

tát, akár az Ardeleana által kiállított s ugyanakkora összegről szóló betétkönyvet bánatpénzül deporalni. Ajánlattevőknek bővebb felvilágosítással a Cercul helységében naponta bármikor szolgálnak. Comandantul Cercului de Recrutare Orăștie. Col. Aritonovici.

— A „Kalikó“-est iránt megnyilvánuló nagy érdeklődés immár végleg biztosítja ez est megtartását. Eddig 85-en jelentkeztek, a kik az estélyen jelmezben hajlandók megjelenni. Tekintettel az anyagbeszerzés nehézségeire, a ref. nők szervezete ez uton is kéri a késedelmezőket, hogy résztvevés iránti szándékukat még e hét folyamán jelentsék be az elnökségnek.

— Az új bélyegtörvény rendelkezései az örökösödési illetékre vonatkozóan. Az új bélyegtörvény elrendeli, hogy minden haláleset legkésőbb hat hónap alatt bejelentendő a pénzügyigazgatóságnál, vagy az állami adóhivatalnál. A bejelentésnek tartalmaznia kell az örökösök nevét, korát és lakóhelyét, a rokonsági fokot s azokat a liberálításokat, melyeket az elháltól kaphattak, a liberálítások keltét, az örökség terheit s ezeknek igazolását a birtokban levő okmányokkal, valamint minden olyan adatot, amely az örökösödési illeték kiszabásánál figyelembe veendő. A bevallás a pénzügyminiszter által megállapított hivatalos formulárén történik, melyet az adóhivatalok kötelesek kiszolgáltatni. A bevallást aláírják az örökösök, hagyományosok vagy ezek törvényes képviselői s ez utóbbi esetben csatolandó a meghatalmazás is. Ha a vallozás beadására kötelezett nem tud írni s ezért nem töltheti ki a hivatalos formulárét, a bejelentés élő szóban is megtehető az adóhivatalnál, ahol erről jegyzőkönyvet szerkesztenek.

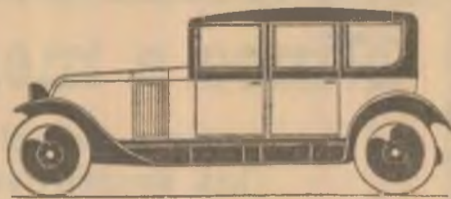
— **Elveszett egy fekete-selyem női-táska,** benne egy lorgnettel stb. A megtaláló sziveskedjék dr. Muntean Aurél ügyvéd urnál — jutalom ellenében — átadni.

— **Fürdőrend.** A helybeli kádfürdő bármely csütörtök, péntek, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt, a gőzfürdő urak részére bármely szombaton délután van nyitva.

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy esedékessé vált előfizetési díjaikat a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” címére postafordultával beküldeni sziveskedjenek. Tisztelettel: a KIADÓHIVATAL.

AUTO-RENAULT

A jelenkor legjobban készített és legolcsóbb európai gyártmányu autója. Tartós, nagy ellenálló képességű, gazdaságos, kevés benzin és olaj-fogyasztása miatt.

Részletfizetési kedvezmény!

Megtékinthető:

AUTO-RECORD
M. VIZHÁNYÓ

a Hunyad és Alba Inf. (Aisófehér) megyék egyedélárusító autókereskedelmi vállalatnál
ALBA-IULIAN. 2—10

78

— A szászvárosi állami anyakönyvi hivatal házassághirdető tábláján a következő házasulandókra vonatkozó kihirdetésük vannak kifüggesztve: 1. Stirc Miklós 37 éves nőtlen gör. kel. vallásu szászvárosi kőmives és Murg Mária 20 éves hajadon, gör. kel. vallásu kasztói lakos. 2. Inisca György 50 éves elvált gör. kel. vallásu szászvárosi földmives és Mihaiu Paraszkéva özv. 45 éves gör. kel. vallásu felkenyéri lakos.

— **Uj mozik.** Értesülésünk szerint egész részvénytásaságok alakulnak itt helyben, mozik létesítésére. Eddig mindig azt hallottuk, hogy egy is nehezen él meg, mit fog csinálni három?

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult jó atyánk: Pákéi Sándor János halála és temetése alkalmából rokonaink, jóbarátaink és jóismerőseink, valamint testületek részéről kifejezett részvénytnyilvánítások és a temetésen való megjelenés adta meg bánatos szívünk legnagyobb vigaszát. Fogadják ezért mindannyian mélységes hálaik kifejezését.

Pogány Árpádné és családja.

39-5 0

A lázmérőt hónom alá fogva próbálom olvasni az aznapi „Universul“-t és „Dimineața“-t. De nem megy az olvasás. Ugy érzem, hogy az agyam „hőmpölyög”, igen, hőmpölyög vagy hullámzik, mint akármelyik folyam. Hol feszíti koponyámat, hol üresnek érzem, az orromat állandóan lepedőbe burkolva tartom. Olvasni nem tudok ugyan, de megragadja figyelmemet egy karikatúra fej, azt mondja a felirat róla: „Jude instructor Papadopol!” Hm, — Papadopol, — be furcsa. Az ország fővárosában bíró, tehát feltétlen román ember kell, hogy legyen. Na, de Papadopol? Munteanu, Moldoveanu, Stenescu, Pop, Popa, Popu, Popescu igen, ezek fajtiszta románok, de Papadopol vagy Pratiános, Gangopol? Ja, eszembe jut, hát Budapesten mily hallatlan nagy magyarok egy Klebelsberg Kuno, (Kuno a szittya kunoktól), Friedrich István, vagy tovább Wienben egy Adler, Deutsch, Seitz, avagy Kunsak, mind megannyi germánok. Vagy ki hitte volna, hogy Lord Curzon halála oly borzasztó ribilíót csinál az összes erdélyi Sternek között. Hja a név, az nem sokat mond. Engem például egy román barátom nemrég megütöközve kérdezett: „hát uraságod nem sváb? bizony azt hittem, hogy sváb, semmi turáni vonást nem észleltem arcában.”

Addig mind gondolkoztam, hogy mi az a metamorfózis, mig tényleg elaludtam.

Rémitő mélységes csendre ébrednek fel. Oly mély csend vesz körül, hogy hallani vélem vérkeringésemet, mint susog ereimben le fel. Láz. Mind erősebben hallok, csőrűp-csűrűp, csőrűp-csűrűp, gé-fisz-fisz-gé, állapítom meg a hangnemet. Igen, az ereszből csöpög le a hólé s hogy a hosszú pléhdudán alul megérkezik, ott freccsen szét ily melódikusán, de végtelen órák hosszat már. Különös, hogy eddig sohse tűnt fel nekem, hogy az esővíz melódikusán csurog és hogy a gé-fisz melódikus lehet. Rettenetesen kinzott a kíváncsiság, hogy a szomszéd csatornája vajjon hogy muzsikál? Magamra kaptam télikabátomat s kikönyökölttem az ablakba.

Hóvilágította éjszaka. Ólomsullal nehezede nek a hóterhes fellegek a tájra. Mintha az agyamra nehezédnének. Majd agyonnyomják ezt az amugy is agyonnyomorgatott világot. A kihaltak tetsző házsorok ilyenkor, hóolva-

dás alatt úgy néznek ki, mintha valaki elkezdte volna őket surolni, de a mosogatást hirtelen abba hagyta, amolyan félig mosott, félig mosatlan dolog.

A fenét? Hát megbolondult ez a két vén templomtorony, — gondolom magamban — hogy egymás nyakába borulva busulnak? Oh, optikai csalódás, az ablaküvegen egy hólyagos hiba van, azon át láttam így eltorzítva őket. Nem is kell busulni jó öregeim, megkapjuk biztosan azt az államsegélyt, a melyhez jogunk van, csak jöjjön az új rendszer.

Né, — hát ez megint micsoda? Az új kollegium szélkakasa is megkerült? Né, hogy borzolja tollazatát! Ahán — tudom már. Az a sok, alatta kuporgó hegyes csendőrsisak szurja szegénynek a hasát, ettől irtózik. Na de ilyet, milyen kényes. Nem rossz emberek azok kakas barátom. Aztán nem mindig fogják ők őrizni azt, ami nincs, de amitől mégis félnek Bukarestben. Hát olyan nagy dolog e, ha Manu és pártja fog nemsokára kormányozni? Ami az egyiknek szabad, az a másoknak bűn?

Valami kóbor eb lomhán tipeg arra a helyére a piacnak, ahol a peccenyéskofák szokták büntetlenül kiüríteni a hamut s egyéb piszkot. Valami koncot keresetett, de nem talált s most errefelé jön a kanálison végig, szaglászva. Hopp, talált valami csontot s ebben a pillanatban oly hatalmasat prüsszenteltem, hogy a kutya ijedtében elejtette a csontot s vonítva rohant el, egyenesen neki a zajra felébredt rendőrnek, aki botjával nagyot suhintott reá, de nem találta el, ami azonban nem hátráltatta az ebet abban, hogy még nagyobb csaholás-vonítással robogjon tovább.

„Mégjobban meghülsz az Istenért, mit holdkorozól éjszaka egy ingben, (pedig a hold nem is süttött) mars rögtön az ágyba“ horkant fel álmából az asszony.

Dideregve, nagyokat nyögve bujtam a paplan alá, elhalóan suttoztam „jaj be lázas vagyok édes fiam.“ De hogy a szomszéd csatornája, hogy muzsikál, azt mind mai napig sem tudom. *Ergast.*

Cenzurat: de pretorul Dămian.

„ERZSÉBET“-MOZI
A KONVIKTUSBAN.

Alapítva 1911-ben. — Ig. váll. Neuvirth György.

Ma vasárnap, f. év január hó 22-én délután 4 és este 8 órakor:

A Charleston király

Legmodernebb filmszínmű a mai társadalmi szokásokból és életből. Főszerepben a jelenkor legkedveltebb bájos filmszínésznője

LAURA LA PLANTE
és Reginald Denny.

Uj! Szenzáció! Uj!

Eladó egy gyümölcsös-kert csürrrel a perkászi-uton, továbbá két olajtengeyes hintó, egy teherkocsi, 3 pár bőrhám, M. G. ZOBEL cégnél. — Ugyanott egy üzlethelyiség kiadó.

Üzletáthelyezés. A n. é. közönség tudomására hozom, hogy üzletemet január hó 15-től a főtéri Baciuféle házba helyeztem át.

77 2-2

EL. STERN.

Prima bükk hasáb tűzifa kapható Faber Nicolaenál Str. Cosbuc (Malom-u.) 11. sz. alatt. 74 3-3

Eladó egy önfűtővel felszerelt békebeli, cinkpléhből készült fürdőkádb. Megtekinthető e lap könyvnyomdájában.

Naptárak 1928. évre

A legjobb naptár, az

Erdélyi kincses naptár	35.—	leu
Magyar családi	30.—	"
Regélő bácsi	36.—	"
Kis regélő	20.—	"
Nagy "	45.—	"
Magyar gazda	35.—	"
Szent családi	30.—	"
Kis	25.—	"
Milliók	50.—	"

Fehér és színes Stanio!

Kaphatók a

Szászvárosi Könyvnyomda Részv.-társ. könyv- és papirkereskedésében.

Értesítés!

75 3-3

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.“ épületének volt „Diversum“ helyiségeiben

„Express vulkanizáló“

cég alatt modern vulkanizálót nyitok, ahol e szakmába vágó mindennemű javítást elvállalok, u. m.: galoschnit, hócipót, autó belső- és külső gummikat, a leggyorsabb és a legmodernebb kivitelben, **jótállás mellett, legolcsóbb árban** készítem. Gyűjtőhelyek a javítások átvételére: üzletemben, vagy az üzemi irodában. — A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, tisztelettel:

EL. STERN

Uj gramophon-lemezek nagy választékban érkeztek, **Jókai összes művei** megvételre kerestetik a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ papírüzletében.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a szászvárosi főtéren lévő

„CORD“

vulkanizáló üzemet megvettük s azt ez év jan. hó 1-től saját cégünk alatt tovább vezetjük — Egyben kérjük eddigi üzletfeleinket, hogy hátralékaikat alant jegyzett cégnél befizetni sziveskedjenek. Tisztelettel

Tipan N. & Comp.

73 3-3

Légköri zavarok nem bántják, s a legtökéletesebb műélvezetben lesz része, ha

Parlophon

grammaphonon

Parlophon

lemezekről

hallgatja otthonában a világ legnagyobb művészeit.

E világhírű márka gyártmányai **feltűnő olcsó árban** a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ papirkereskedésében kaphatók

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csakis a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 16 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéké“-t

Előfizetési ára: Egész évre 240, félévre 120, negyed évre 60 leu. Hirdetési olcsók!